

Verdwenen winkel op de Bovenstraat in Oud-IJsselmonde

Tabakswinkeltje van Ham

In het tabakswinkeltje van van Ham was er altijd tijd voor een praatje.

Mevrouw J.M. van Ham-Rijsdijk sloot op 1 november 1993 voorgoed de deur van het kleine tabakswinkeltje aan de Bovenstraat 47 (Met pijn in haar hart), zij had het altijd met veel plezier gedaan. Haar werk voor de winkel was nooit als belastend en druk ervaren.

Het winkeltje was er een van het oude stempel, een echt buurtwinkeltje met veel vaste klanten. Ruimte voor meer dan twee klanten was er nauwelijks. Direct aan de winkel grensde de woonkamer, deze was gescheiden door een deur.

Het pand kreeg in 1988 nog een bronzen plaquette van het Historische genootschap Roterodamum. Dit vanwege het onderhoud ervan, waarbij het altijd in de oude stijl is gebleven.

Adri, de zoon van het echtpaar van Ham, was al vele jaren bezig om de geschiedenis van het pand te achterhalen. Het pand bevatte drie huizen en boven was meestal een winkel. Het is waarschijnlijk gebouwd in de tweede helft van de 18^e. Dat leidde hij af van twee tegelpilasters die zich onder in het huis bevonden. Deze stellen David en Goliath voor.

Cultuurhistorisch

De eerste koopacte dateert van 8 augustus 1782. Mevrouw Stijntje Boom, weduwe van Lambertus van Loon, telde toen een bedrag van f 950, - gulden neer voor het pand, dat toen als adres Dijkstraat 47 had. Op 26 december 1806 ging het huis over naar haar zoon Matthijs van Loon. Hij was tot 1840 kleermaker.

299	Loon	Matthijs van	kleermaker	IJsselmonde	101	Huis
300	Loon	w	w	IJ		Huis
301	Loon	w	w	IJ		Huis

Afbeelding 1 Kadastrale kaart 1811-1832

De volgende eigenaar was de naaister Christina Anna van Loon, die op 23 maart 1840 een bedrag van f 500, - gulden voor het pand betaalde. Vervolgens werd op 16 april 1867 de inboedel en een deel van de winkel inventaris geveild. Daar hoorde ook een winkelbank met een koffiemolen bij. De opbrengst van de veiling was overigens f 52,95 gulden.

Via de schilder Pieter van der Leer kwam het huis in 1894 voor f 1750, - gulden in handen van de koopman Jacobus van Yperen. Zijn vrouw Pietertje Leentvaar begon in het pand een sigarenzaak, die Leendert Rijsdijk, de vader van mevrouw Van Ham en een neef van het echtpaar Van Yperen, in 1931 overnam. De heer Rijsdijk overleed in 1976. De zaak werd toen voortgezet door zijn dochter.

Verdwenen winkel op de Bovenstraat in Oud-IJsselmonde

Architectuur historisch

Het pand ligt met de voor- en achtergevel aan het historisch lint tussen de bebouwing. Het loopt van de Bovenstraat door tot aan de Benedenstraat. Het bakstenen pand is met uitzondering van de voorgevel wit gepleisterd. De gevel aan de Bovenstraat heeft een in gezwenkte lijstgevel.

Op de begane grond en de eerste verdieping zijn twee gekoppelde vensters met afgeronde bovendorpel en segmentboog van licht rode baksteen. De bovenlichten van de gekoppelde ramen op de grond zijn van glas-in-lood. De zwart en rood geschilderde houten winkelpui op de hoek bestaat uit twee etalageramen en een toegangsdeur.

Aan de achterzijde is in 1982 een garage gebouwd. Aan de westzijde loopt een steegje waardoor het pand een prominente hoekligging heeft. In het verlengde van het steegje is de historische bebouwing van de Benedenstraat en het Graze Weetje te zien.

Bovenstraat 47			Blokn° 17		Wijk IJsselm.														
			Kad. IJsselmonde		Sectie D No. 645														
Stichtingsjaar			Registratuur-n°		IJSSELMONDE														
Datum van opnemng 18 Januari 1946			KROT D.D. 5-12-68																
Het pand bevat woningen: { geheel winkel + woning																			
Ligging v/d begane grondsvloer ten opzichte van de straat. - 55 - 30 -																			
Daken beschoten pannendak																			
Pand-gedeelte		Huurprijs per week	INDEELING EN AANTAL VERTREKKEN																
huis-nummer	aantal woningen		ligging	kamers		alkoven		keuken-kamers		glasd. serres		meters		bad-kamers		a = keuken b = keuk.k c = gootst.k	b = bergpl. k = kelder z = zolder	bedrijfs-ruimten	
			*	**	*	**	*	**	*	**	E.	G.	*	**	*	**	*	**	
a.		f																	
b.		"																	
c.		"																	
d.		"																	
e.	47	1	b-		beg. grond	2					1	1				a			1
f.			c		1 ^o verd.	3													
g.		"																	
h.		"																	
i.		"																	
j.		"																	
k.		"																	
l.		"																	

* = voldoet en ** = voldoet niet aan het bepaalde in de Bouwverordening 1939. E. D. 9 50000 5.41

Afbeelding 2 Pandkaart Bovenstraat 47.

Verdwenen winkel op de Bovenstraat in Oud-IJsselmonde

Mevrouw Van Ham is dus ruim zeventien jaar eigenaar geweest van de winkel aan de Bovenstraat. De klanten konden hier terecht voor sigaren, snoepgoed, koffie en thee.

Mevrouw Van Ham had altijd tijd voor een praatje met de klanten. De tabakszaak was een van de laatste in de rij van winkels die aan de Bovenstraat waren gevestigd. Het is jammer dat dat er een stukje geschiedenis verloren is gegaan.

Afbeelding 3 In het verleende van het steegje is de historische bebouwing van het Benedenstraat en het Graze Weitje te zien. foto van G. den Hartog

Bron:

Het Zuiden 1993.

Gemeente Rotterdam Stadsontwikkeling, Denise Güth